

a hajó árbocához láncoltatta, hogy ne tudjon megindulni a szirének éneke után. És így — bár hallhatta a szirének énekét — mégis sikeresen hajózhatott el a sziget mellett.

Orfeusz, a fiatal hajós azonban nem így csinált. Nem tömte be füleit viasszal, és nem láncoltatta magát a hajójához, és mégis szerencsésen hajózott el a szirének szigete mellett. Amikor ugyanis meghalotta a csábítóan szép dalokat, kiállott hajója szélére, elővette hárfáját, és ő maga oly gyönyörűen kezdett énekelni, hogy a szirének elhallgattak.

A mi életünket, szabadakaratomkat, a jó melletti döntésünket is sok minden csábítóan befolyásolhatja a mindennapi életben, de nekünk mégis meg kell állanunk azok mellett, amik használnak nekünk és amik építő jellegűek. De nem úgy kell megállanunk, mint Odisszeusz, aki hajójához kötöztette magát, nem kényszerűségből tehát, hanem jóérezésből, meggyőződésből. Nekünk is, mint Orfeusznak, minden csalogató, csábító hanggal szemben oda kell kiáltanunk a magunk meggyőződését: ígérhetek bármit, de amit a jóság és a szeretet megélése ad a tiszta lelkiismeretben, azt ti nekünk úgysem tudjátok megadni sohasem. A tiszta lelkiismeret a világ legszebb zenéje, amit ember hallhat. A templomokat őseink válogatott kövekből rakták össze. Mi Istenországát akarjuk felépíteni, ahol a legfőbb törvény a szeretet. A mi legjobb erőink kellene ide!

Döntsünk hát a jóság mellett, válasszuk a szeretetet, hogy hallhassuk a világ legszebb muzsikáját: a lelkiismeret megnyugtató szavát. Amen.

LUKÁCSI MÓZES

A MAGVETŐRŐL

Lk 8,5—9

A magvetőről szóló példázat egyike a legszebb jézusi példázatoknak. Igaz, vannak akik azt mondják, hogy ezt a példázatot változtatta meg legjobban a fejlődő élet. Hiszen hol látni már a szántóföldeken magvető embert, aki a hátán levő zsákból szórja a magvakat a barázdákba, kimért léptekkel lépdelve a süppedékes szántáson.

A magvető ember helyét elfoglalta a gép, mely szédületes sebességgel vágta végig a jól megművelt földeken, s közben csöveken át gondosan önti a magvakat a termő barázdákba. Ez kétségtelenül így igaz! De azért a jézusi példázat lényegének nem ártott a technikai fejlődés. Azok az igazságok, amelyekre Jézus ebben a példázatban rámutatott, fennállnak és igazak akkor is, ha a magvető ember helyét elfoglalta a gép, és az végzi el a vetést.

Melyek ezek az igazságok:

1. *Vetni kell!* Volt idő, amikor nem vetett az ember. Csak úgy csatangolt, szedegetett, mint a többi vad élőlények. Gyökeret, bogyót, gyümölcsöt és magvakat. Az ember ebben az időben alig több az állatoknál. Akkor kezd emberré válni, amikor ráébred, hogy neki vetnie

kell! Hogy ki kell választania a füvek közül a legértékesebbeket és munka által biztosítani kell a legjobb életkörülményeket, hogy azok jól teremhessenek. Lehet, hogy egy éles fával túrta fel a földet a magvaknak, lehet, hogy fakéreggel hordta a földbe jutott magvakra a vizet, hogy kikeljenek — mindegy hogyan — de egy bizonyos: az ember emberré lett, mert a holnapra gondolt, és igényeinek kielégítésére vállalkozott!

2. *Jó magot kell vetni!* Erre hosszas megfigyelés és tapasztalás által jutott el az ember. Rossz betegségektől fertőzött mag csak szegényes termést adhat. A legjobb, a legegészségesebb magvakat kell kiválasztani vetés céljára. Nagypám régi ember volt, de tudta mégis ezt az igazságot. A legszebb, a legtisztább búzát külön arattatta és külön is csépelte vetés céljára. És hová jutott ezen a téren az ember?! Ma már magnemesítő telepek vannak, és vegyszereket használ a vetőmagvak fertőtlenítésére.

3. *Jó földbe kell vetni a magvakat.* Ütszéi föld, köves föld, tövises föld termést nem adhat. Mennyire tudja ezt az igazságot a mai ember is! Gépeivel mély barázdákat hasít, és sok mindent felhasznál a talaj minőségének megjavítására.

4. *A munka az emberé, de az áldás Istené.* Az ember mindent megtehet, jó földbe jó magot vethet, de hogy lesz-e áldás hitünk szerint, az az Istentől függ! A munka az emberé, az áldás Istené! Az Istené, aki sugárözönével elárasztja a mezőket, és nemcsak harmattal üdíti fel a növényvilágot, hanem amikor idejét elérkezettnek látja, bőséges esővel is megöntözi azokat. Az Istené, aki a téli fagyok ellen vastag hótakaróval védi a fiatal vetéseket, aki nemcsak szelet bocsát, hogy a szárnyán vigye a megtermékenyítő porokat, hanem fölébreszti téli álmukból a rovarokat is, hogy azok virágról virágra szálljanak és elősegítsék a növények beporzódását. Istené, aki megóvja a mi vetéseinket a pusztulástól. Ha netán egyikből szűkösebben ad, kipótolja sokszorosan a másikkól! Íme mennyi láthatatlan szál, amely mind Istenhez kapcsolja a hívő embert!... Bizony sokszor van úgy, hogy elfelejtkezünk Istentől, de ha elgondolkozunk ezek felől a kérdések felől, érezzük, hogy Isten kezében vagyunk, és jóleső érzéssel simulunk e láthatatlan kézhez, mely életet ad nekünk.

Különösen így van ez ma, a hálaadás ünnepén. Szívünk tele hálával és köszönettel, hogy vethettünk, hogy arathattunk és hogy a jó Isten az emberi munkát és küzdést jutalmazás nélkül nem hagyta.

De hát tulajdonképpen miért ismételjük a vetéssel kapcsolatos igazságokat? Azért, mert ezek az igazságok átvihetők a lelki életbe is, és érvényesülésük döntő jelentőséggel bír egész emberi életünkre. Jézus is nem szántani, vetni, aratni akarta megtanítani a köréje gyűlt sokaságot, hanem a léleknek mély, alapvető igazságaira akarta felhívni a figyelmet.

Vigyük hát át az eddig vázolt igazságokat a lelki életbe.

1. *Vetni kell a lelki élet mezején is.* Más szavakkal: nevelni az embert a jóra. Ha gondolatban átfutjuk az emberiség történelmét, mennyi nagy magvetővel találkozunk! Mózes, Szókratész, Buddha, Jézus és a többiek! Elporladtak már régen, hiszen ők is emberek voltak, de a halhatatlanság egén úgy ragyognak, mint csillagok az égen, mert törvényt adtak, irányt szabtak, és jó utat mutattak!

2. *Jó magot kell vetni a lelki élet talajába is.* Hányszor élt vissza ezzel az igazsággal az ember? Vetett szelet, és aratott vihart! Gyűlöletet hirdetett, és egy véres történelem beszél ezekről a tévedésekről.

3. *Csak jólekekben gyümölcsözik a lelki magvetés is.* Amint nem hozhat termést az útszéli, a köves és a tövises földbe jutott búzaszem, úgy nincs áldás a gonosz lelkekben a legnemesebb tanítás ellenére sem. Azt mindenki láthatja, hogy az emberek nem egyformák. Hányan vannak, akik nagylelkűeknek mutatkoznak, de belsejükben rossz indulatok tövissei emelgetik szúrós fejüket! Hányan vannak, akik úgy tesznek, mintha szívnák magukba a jó szót, a nemes ételszabályt, de aztán mennek átkozott utukon tovább önmaguk és a társadalom ártalmára.

Azért egész emberi történelmünk erőfeszítése oda irányul, hogy az embert jóvá tegye, a lelkét olyanná formálja, mint a jó föld, amelyben gazdagon gyümölcsözik a jóság, a szeretet és a békesség drága magva.

4. *Vetünk a lelki életben is, de az ítéletet, illetve az áldást itt is Isten magának tartotta fenn.*

Miért folyik a magvetés künn a szántóföldeken és benn a lelkek mélyén? Ha a szántóvető embernek tennék fel ezt a kérdést, csodálkozva nézne reánk, és így válaszolna: hát a kenyérért! Bizony a kenyérért! Nagy baj lenne, ha megállanának a szántóföldeken a gépek és megszűnnék a vetés, ha elfogyna a kenyér és erőtelenül vánszorgnánk a sír felé.

A lelki élet mezején is kenyérért folyik a magvetés. A lélek kenyéréért, ami szeretet, jóság, béke, egyszóval Istenországa. Jaj lenne, ha megállanának a lélek ekéi és megszűnnék a lelki magvetés is.

Mi csupán egyszerű szavakkal tudjuk elmondani, hogy miért folyik a magvetés. A költő, Petőfi Sándor Az apostol című gyönyörű költeményében mennyivel szebben és színesebben! Szerinte a szőlőszem csak egy kicsiny gyümölcs, és mégis egy nyár kell, hogy megérjék. A föld egy óriás gyümölcs. Ennek pedig évezredek kellene, hogy ízletes, zamatos gyümölcsé váljék. A szőlőt a nap melege érleli, a földet a lelkek melege, a lelkek sugára. Majd így folytatja:

Érzem, én is egy sugár vagyok,
Amely segíti a földet megérni.
Csak egy nap tart a sugár élete.
Tudom, hogy midőn megérkezik
A nagy szüret... —
Akkorra én már rég lementem
S parányi művemnek nyoma
Elvész az óriási munka közt!
De életemnek a tudat erőt ad,
Halálomnak pedig megnyugvást,
Hogy én is, én is egy sugár vagyok.

Igen, ezért folyik a lelki magvetés! Hogy minden embert ráébresszen: sugár vagy — sugárrá kell lenned, és melegeddel érlelned kell a föld nagy gyümölcsét, hogy az azzá legyen, amivé az Isten szánta:

a békesség, a testvériség világává, és boldogan élvezhessük annak zamatját mindannyian.

Ma, amikor a hálaadás ünnepén megköszönjük Istennek a tőle nyert javakat, elsősorban a mindennapi kenyeret, köszönjük meg azt is, hogy a mi lelkünk nemesedéséről is gondoskodott és gondoskodik. Egyben legyünk jó termőföldjei az itt benn, a templomban folyó magvetésnek, gyümölcsözzék gazdagon bennünk minden jézusi érzés és tanítás, hogy életünk a költő szerint lehessen egy sugár, mely fényével és melegével érleli az öreg föld gyümölcsét, segítve az emberiséget nemes, békés, alkotó céljainak elérésében. Amen.

LUKÁCSI MÓZES

A SZERETET

Jn 13,34

Alig van nép, mely többet szenvedett volna, mint az Ószövetség népe. Nemcsak a szomszédos kis népek nyugtalanították, hanem nagy népeknek is útjába került. Végigmentek rajta és pusztították az asszírok, a babiloniak, a perzsák. A babiloniak 70 évig tartó fogságba hurcolták a nép színe-javát. Elgondolható, mennyi könnyet, rombolást és vért látott ez a nép.

Azt mondják, hogy a kagyló fájdalmában izzadja ki az igazgyöngyöt. Az ország elpusztult, de a sokat szenvedett nép az igazgyöngynél is drágább értékeket termelt ki. Nemcsak Mózesre, a 10 parancsolatra, a prófétákra gondolunk most, hanem Jézusra. Galilea virágos mezőin, a genezareti tó és Jordán folyó partjain, vagy éppen Judea sziklái alatt ki tudja hányszor vetődött fel lekében a nagy kérdés: miért ennyi szenvedés az én népem életében?! A felelete mindig ez volt: mert nincs szeretet az emberek szívében. És amit a régi próféták csak körülírva tudtak kifejezni, ő megmondja félreérthetetlenül: „Új parancsolatot adok néktek, hogy egymást szeressétek...”

Kétezeréves ez a parancsolat. Mennyi tanítás hangzott el a templomokban róla, és ez a kétezer esztendő is tele van szenvedéssel, könnyel, vérrel. Mintha az ember nem szeretetre lenne teremtve, hanem gyűlöletre és irigységre.

És ma mi a helyzet? Az utolsó évszázadokban technikailag sokat fejlődött az ember. Gépeket talált fel, amelyek könnyebbé teszik a munkát. Megismerte a mérgeket, amelyeket kellő adagolással az egészség szolgálatába állította. És lényegesen fölemelkedett az átlagos életkor. Megismerte az atom titkát, melynek áldásait főképpen az eljövendő kor emberei élvezik majd. Rakétaival megjárta a holdat, és remény van a bolygók közti kapcsolat megteremtésére. Mily ragyogó eredmények a technikában! És mindezt egy évszázad leforgása alatt érte el az ember. Milyen szomorú viszont, hogy kétezer esztendő nem volt elegendő arra, hogy megtanuljon az ember szeretni. Mert szeretni ma sem tud! Az irigység, a bosszú, a gyűlölet ma is dolgozik, és sok könnyet okoz, sok sebet üt. Van a szívekben békevág, de ez még nem az új parancsolat megélését jelenti, hiszen az ember ma